

ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА В ОБЛАСТ ВАРНА ПРЕЗ 2018 ГОДИНА

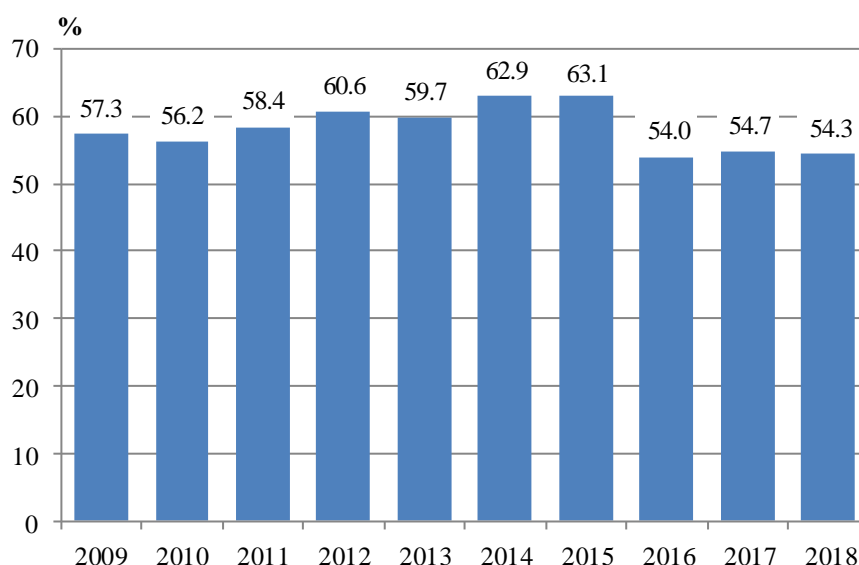
Доходи на домакинствата

През 2018 г. годишният общ доход средно на лице от домакинство в област Варна е 5 883 лв. и нараства с 8.8% спрямо 2017 година. За последните десет години (2009 - 2018 г.) общият доход средно на лице от домакинство в областта се увеличава 1.5 пъти.

През периода 2009 - 2018 г. в област Варна са регистрирани следните по-важни изменения по отношение на източниците на общия доход средно на лице от домакинство:

- Доходът от работна заплата в област Варна през 2018 г. е 3 192 лв. и се увеличава със 7.9% спрямо 2017 г. и 1.4 пъти в сравнение с 2009 година;
- Доходите от пенсии през последната година са 1 831 лв. и нарастват с 11.8% спрямо 2017 г. и 1.8 пъти в сравнение с 2009 година;
- Доходите от самостоятелна заетост през 2018 г. са 330 лв. и нарастват със 78.4% спрямо 2017 г. и 2.3 пъти спрямо 2009 година;
- Доходът от трудова дейност извън работната заплата през последната година е 21 лв. и намалява спрямо 2017 г. със 79.4% и с 84.1% в сравнение с 2009 година;
- Доходите от другите социални трансфери (обезщетения за безработни, семейни добавки за деца и други социални помощи и обезщетения) през 2018 г. са 133 лв. и нарастват с 6.4% спрямо 2017 г., но намаляват с 12.5% спрямо 2009 година.

Фиг. 1. Относителен дял на дохода от работна заплата в общия доход на домакинствата в област Варна

В структурата на общия доход в област Варна с най-висок относителен дял е работната заплата. През 2018 г. той е 54.3%, което е с 0.4 процентни пункта по-малко в сравнение с 2017 г. и с 3.0 процентни пункта - спрямо 2009 година.

Доходите от всички социални трансфери (пенсии, обезщетения за безработни, семейни добавки за деца и други социални помощи и обезщетения) формират 33.4% от общия доход на домакинствата в област Варна през 2018 година.

С най-висок относителен дял в социалните трансфери са доходите от пенсии - 31.1% от общия доход на домакинствата, което е с 0.8 процентни пункта повече спрямо 2017 г. и с 5.9 процентни пункта - спрямо 2009 година.

През 2018 г. относителният дял на доходите на домакинствата от самостоятелна заетост в общия доход на домакинствата са 5.6% и нарастват с 2.2 процентни пункта в сравнение с 2017 г. и 2.0 процентни пункта - спрямо 2009 година.

Относителният дял на дохода от трудова дейност извън работната заплата е 0.4% през 2018 г. и намалява спрямо 2017 г. с 1.5 процентни пункта, а спрямо 2009 г. намалението е с 2.9 процентни пункта.

Разходи на домакинствата

През 2018 г. домакинства в област Варна са изразходвали 6 243 лв. средно на лице, което е с 9.4% повече в сравнение с 2017 година. За периода 2009 - 2018 г. разходите на домакинствата се увеличават 1.7 пъти.

Относителният дял на потребителския разход от общите разходи на домакинствата намалява от 92.9% през 2009 г. на 85.2% през 2018 година.

През периода 2009 - 2018 г. в област Варна се наблюдават следните изменения по групи разходи:

- Изразходваните средства за храна и безалкохолни напитки в област Варна през 2018 г. са 1 922 лв. средно на лице от домакинство, или с 10.3% повече спрямо 2017 г. и с 33.6% - в сравнение с 2009 година;
- Разходите, свързани с жилището (вода, електроенергия, горива, жилищно обзавеждане и поддържане на дома) за последната година са 1 057 лева. Те нарастват с 0.3% в сравнение с 2017 г., а спрямо 2009 г. се увеличават с 41.9%;
- За транспорт и съобщения през 2018 г. са похарчени 797 лв., което е с 23.2% повече от 2017 г. и с 86.7% - спрямо 2009 година;

През 2018 г. относителният дял на разходите за храна от общия разход в област Варна е 30.8%, което е с 0.2 процентни пункта повече в сравнение с 2017 г., но с 8.4 процентни пункта по-малко спрямо 2009 година.

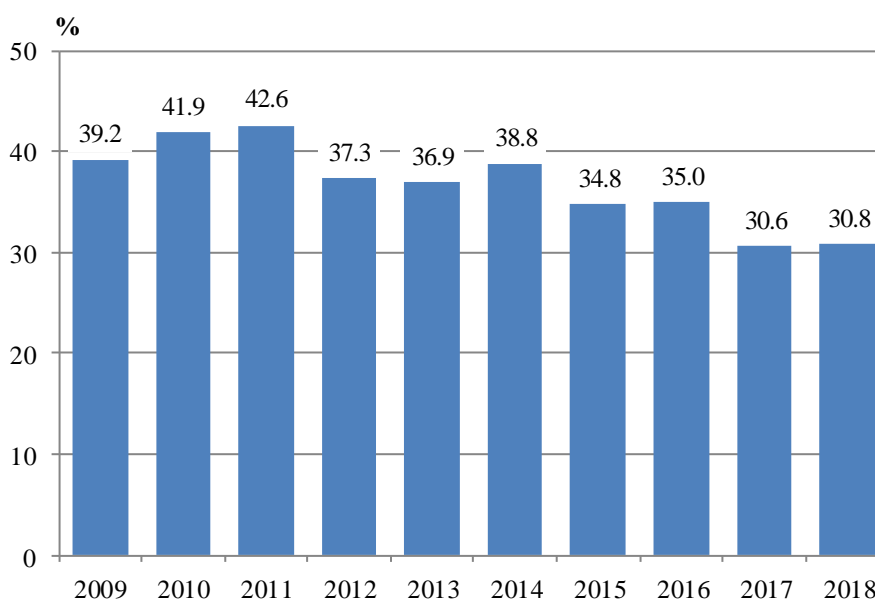
Относителният дял на разходите, свързани с жилището, намаляват през 2018 г. спрямо 2017 г. с 1.5 процентни пункта, а в сравнение с 2009 г. намалението е с 3.3 процентни пункта.

През 2018 г. дялът на разходите за транспорт и съобщения е 12.8% от общия разход, което е с 1.4 процентни пункта повече в сравнение с 2017 г. и с 1.2 процентни пункта - спрямо 2009 година.

Делът на разходите за данъци и социални осигуровки е 10.4% от общия разход през 2018 г., което е с 0.3 процентни пункта повече в сравнение с 2017 г., а увеличението спрямо 2009 г. е с 10.0 процентни пункта.

Фиг. 2. Относителен дял на разходите за храна в общия разход на домакинствата в област Варна

Потребление на домакинствата

През 2018 г. настъпват промени в потреблението на домакинства в област Варна спрямо 2017 г. - намалява консумацията на хляб и тестени изделия с 2.8 кг, на плодове с 4.0 кг и на безалкохолни напитки с 6.6 литра. Увеличава се консумацията на месо с 5.6 кг, на сирене с 0.5 кг, на кашкавал с 0.3 кг и на яйца с 6 броя.

На годишна база нараства потреблението средно на лице от домакинство на алкохолни напитки (от 30.0 на 34.8 кг) и на цигари (от 688 на 789 броя).

Методологични бележки

Данните са получени от **тримесечното** наблюдение на домакинските бюджети. Наблюдението е репрезентативно, като се използва случайна извадка от домакинства.

Обикновено домакинство образуват две или повече лица, които живеят в едно жилище или в част от жилище, хранят се заедно и имат общ бюджет, независимо от това дали имат роднински връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее самостоятелно, храни се отделно и има свой отделен бюджет.

Колективните домакинства не са обект на изучаване на домакинските бюджети.

Основните показатели за доходите, разходите и потреблението се оценяват **тримесечно и годишно** и се представят под формата на средни величини и относителни дялове.

Доходите на домакинствата в пари и натура включват доходите на всички членове на домакинството от: работна заплата, пенсии, самостоятелна заетост, обезщетения за безработни, социални помощи и други. Включват се и други доходи, общи за домакинството, като регулярните или еднократните трансфери от други домакинства и продажбите на имущество.

Разходите на домакинствата включват разходите за храна, напитки, тютюневи изделия, жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане), транспорт, съобщения, здравеопазване, данъци, социални осигуровки и други.

Потребителският разход включва разходите на домакинствата за стоки и услуги съгласно международната Класификация на индивидуалното потребление по цели (COICOP).

Потреблението средно на лице от домакинство представлява количествата консумирани хранителни продукти и напитки при домашни условия и не включва консумацията в заведения за обществено хранене.

Подробна информация за наблюдението на домакинските бюджети и резултатите от него е публикувана на сайта на НСИ - www.nsi.bg, в рубриката „Доходи, разходи и потребление на домакинствата“ и в информационната система „Инфостат“.